

အပိုင်း (၃)

ဖက်ဒရယ်ဘဏ္ဍာရေးစနစ်နှင့် တန်းတူညီမျှခြင်း

အပိုင်း ၃

ဖက်ဒရယ် ဘဏ္ဍာရေးစနစ်နှင့် တန်းတူညီမျှခြင်း

ပါဝင်သည့် အကြောင်းအရာများ

- ၁ ဖက်ဒရယ်စနစ်တစ်ခုရှိ တန်းတူညီမျှခြင်း၏ ကဏ္ဍသည် အဘယ်နည်း။
- ၂ မြန်မာပြည်ရှိ ကျင့်သုံးနေသော ဘဏ္ဍာရေးလွှဲပြောင်းပေးမှုများသည် အဘယ်နည်း။
- ၃ မြန်မာနိုင်ငံရှိသော ဘဏ္ဍာရေးစနစ်တွင်းရှိ တန်းတူညီမျှမှု ဖြစ်စေသည့် အရင်းအရာများသည် မည်သို့ လည်ပတ်ကြသနည်း။ အခြား အခြေအနေများတွင် မည်သို့သော နည်းလမ်းများဖြင့် တန်းတူညီမျှမှု ဖြစ်စေသနည်း။
- ၄ တန်းတူညီမျှခြင်းမရှိဘဲ ဆိုရာတွင် ညီမျှရေးကို မြှင့်တင်ပေးရန် မတူညီသော လိုအပ်ချက်များကို ထင်ဟပ်စေသင့်ပါသလား။

ဝေါဟာရ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်များ

တန်းတူညီမျှခြင်း : တူညီသော အခြေအနေများ အထူးသဖြင့် ရာထူး၊ အခွင့်အရေး၊ အခွင့်အလမ်း

သာတူညီမျှမှု : ဘက်လိုက်ခြင်း နှင့် မျက်နှာမလိုက်ခြင်း တို့တွင် တန်းတူထားခြင်း။ လောက သဘောတရားကို အလေးထား၍ တရားမျှတစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း

တန်းတူညီမျှစေရန်ထောက်ပံ့ပေးအပ်ခြင်း : မတူညီသော ဝင်ငွေရရှိမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုးကို ဝင်ငွေများကို ညီမျှစေရန်ရည်ရွယ်၍ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှ ပြည်နယ်၊ တိုင်း၊ အစိုးရများသို့ ပေးအပ်သည့် ထောက်ပံ့ပေးအပ်ချက်များ။

ဘဏ္ဍာရေးတွင် တန်းတူညီမျှမှု မရှိခြင်း : ဘဏ္ဍာရေး အသားတင် အကျိုးအမြတ် ကွာခြား ချက်ပေါ်မူတည်၍ ပြည်ထောင်စုမှ ပြည်နယ်၊ တိုင်းများသို့ တန်းတူညီမျှမဟုတ်သော အခွင့်အရေးများကို ပေးအပ်ခြင်း။

ဘဏ္ဍာရေး အသားတင် အကျိုးအမြတ် : တစ်ဦးချင်း ရရှိသော အကျိုးခံစားခွင့်နှင့် တစ်ဦးစီ ပေးဆောင်ရသော အခွန်ပမာဏအကြား ကွာခြားချက်။

ဝင်ငွေ ခွဲဝေခြင်း : ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုမှ ကောက်ယူရရှိသော အခွန်ဘဏ္ဍာများကို တိုင်းနှင့် ပြည်နယ် ၊ ဒေသန္တရ အစိုးရများသို့ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ခွဲဝေပေးခြင်း

တန်းတူညီမျှခြင်းနှင့် သာတူညီမျှခြင်း

တန်းတူညီမျှခြင်း

တန်းတူညီမျှခြင်း : တူညီသော အခြေအနေများ အထူးသဖြင့် ရာထူး၊ အခွင့်အရေး၊ အခွင့်အလမ်း

သာတူညီမျှခြင်း

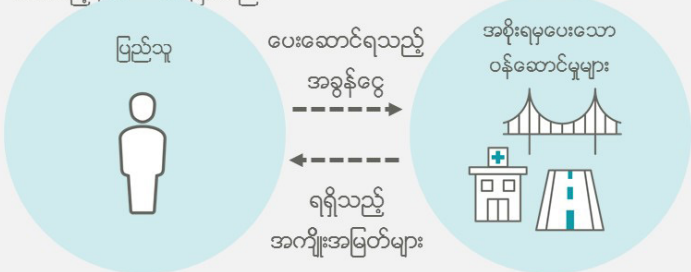

သာတူညီမျှခြင်း : ဘက်လိုက်ခြင်း နှင့် မျက်နှာမလိုက်ခြင်း တို့တွင် တန်းတူထားခြင်း။ လောက သဘောတရားကို အလေးထား၍ တရားမျှတစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း

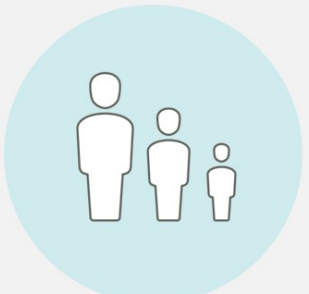
အသားတင် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ်

အသားတင် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ် (Net Fiscal Benefits - NFB) = ရရှိသည့်အကျိုးအမြတ် - ပေးဆောင်ရသည့်အခွန်ငွေ

အသားတင် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ် (NFB) ဆိုသည်မှာ ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီ ရရှိသည့်အကျိုးအမြတ်များမှ ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီ မှ ပေးဆောင်ရသည့်အခွန်ငွေကို နုတ်ယူထားသည့် ခြားနားချက်ဖြစ်သည်။

အသားတင်ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှု ခြားနားခြင်းများ

- တစ်ဦးချင်း ပျမ်းမျှဝင်ငွေ ပုံမှန်အောက်ရောက်သော ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးတို့သည် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှုတွင်လည်း ပုံမှန်ထက် လျော့နည်းသည်။
- ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ်ရရှိမှုတွင် ပျမ်းမျှဝင်ငွေများသော ပြည်နယ်/တိုင်းမှ လူထုသည် ပျမ်းမျှဝင်ငွေ နည်းသော ပြည်နယ်/တိုင်းမှ လူထုထက် ပိုမိုကြီးမားသည်။
- အထက်ပါ ဖြစ်စဉ်ကို ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ တန်းတူညီမျှမှု မရှိခြင်းဟု ခေါ်သည်။

တန်းတူညီမျှ ဖြစ်စေခြင်း

- NFBs များကို တန်းတူဖြစ်စေရန်အတွက်မူ တန်းတူညီမျှစေသည့်ငွေပေးချေမှုများ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဖက်ဒရယ်ရင်းတစ်ခုအတွင်းရှိ ဘဏ္ဍာရေးအရ တွာဟာချက်များကို ချေဖျက်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အသားတင် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အကျိုးအမြတ်ကို ညီမျှစေမည် ဖြစ်သည်။
- အောက်ဖော်ပြပါအခြားအရာများ၏ ကွဲပြားခြားနားချက်များသည် ပြည်နယ်များရှိ NFBs များ ကွဲပြားခြားနားမှုကိုဖြစ်စေသည်။
 - ပြည်နယ်များ၏အခွန်ငွေကောက်ခံရရှိထားသည့်ပမာဏများ
 - ပြည်နယ်အတွင်းပြည်သူများအတွက်ဝန်ဆောင်မှုထောက်ပံ့ခြင်းဆိုင်ရာ ကုန်ကျစရိတ်များ
 - ထိုပြည်နယ်အတွင်း လိုအပ်နေသော ဝန်ဆောင်မှုများ
- တန်းတူညီမျှဖြစ်စေသည့်ထောက်ပံ့ငွေများသည် ပြည်နယ်များ၏ NFBs များ၏ကွဲပြားခြားနားချက်များကို ပပျောက်စေသည်။
 - သက်ဆိုင်ရာ အခွန်ငွေကောက်ခံရရှိထားပမာဏ နှင့် ပြည်နယ်အတွင်း ပြည်သူများအတွက် ဝန်ဆောင်မှုများထောက်ပံ့ရာတွင် ကုန်ကျသည့်စရိတ်များအပေါ် မူတည်၍
- တန်းတူညီမျှဖြစ်စေသည့် ထောက်ပံ့ငွေများပေးအပ်ခြင်းဖြင့် ပြည်နယ်များမှ သင့်တင့်လျော်ညီသော အခွန်ငွေနှုန်းများကောက်ခံခြင်းဖြင့် သင့်တင့်လျော်ညီသော ဝန်ဆောင်မှုများကို ထောက်ပံ့ပေးနိုင်လာစေရန် ရည်ရွယ်သည်။

တန်းတူညီမျှ ဖြစ်စေခြင်း

လိုအပ်ချက်အများအရ ကွဲပြားခြားနားမှုများအတွက် တန်းတူညီမျှစေခြင်း

အောက်ပါလိုအပ်ချက်ညွှန်းကိန်းများပေါ် မူတည် သည့် ပုံသေနည်း

- လူဦးရေ
- လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ဂျီဒီပီ
- ဆင်းရဲမှုနှုန်း
- လူမှုပထဝီအနေအထား
- လူဦးရေသိပ်သည်းမှု

အခွန်ငွေကောက်ခံရရှိမှုပမာဏများအရ ကွဲပြားခြားနားမှုများအတွက် တန်းတူညီမျှစေခြင်း

တစ်ဦးချင်းစီမှ ကောက်ခံရရှိသည့်

အခွန်ဝင်ငွေများကို

တန်းတူညီမျှစေသည့် ပုံသေနည်း

- သဘာဝအရင်းအမြစ်များ အပါအဝင် အားလုံးသော ရင်းမြစ်များ
- စံသတ်မှတ်ချက်အမျိုးမျိုး
 - နိုင်ငံ၏ပျမ်းမျှ
 - ထိပ်ဆုံးအဆင့်ရှိ အစိုးရ
 - ပြည်နယ်များကို ကိုယ်စားပြုသည့်အဖွဲ့၊ အသားတင်နှင့် စုစုပေါင်း အကြား ဆက်စပ်မှု အစီအစဉ်

ထောက်ပံ့ငွေနှင့် ငွေလွှဲပြောင်းပေးမှု အမျိုးအစားများ

ဝင်ငွေခွဲဝေခြင်းအရ ဘဏ္ဍာငွေလွှဲပြောင်းပေးမှု

တိကျသောရည်ရွယ်ချက်အတွက် ထောက်ပံ့ငွေ

- Lump sum - လုံးပေါင်းလျာထားငွေ

ကုန်ကျငွေများကျခံခြင်းဆိုင်ရာ အစီအမံများ

- ပြည်နယ်များမှ ထောက်ပံ့သော ကျွန်ုပ်တို့အား
ပညာရေးနှင့် လူမှုအထောက်အပံ့ဆိုင်ရာ
အစီအစဉ်များနှင့်ဆိုင်သည့် ထောက်ပံ့ငွေများအား
ကိုက်ညီစေခြင်း
- အခြေခံအဆောက်အအုံ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး
- စီမံကိန်း နည်းပညာဖွံ့ဖြိုးရေး

ဗဟိုအစိုးရမှပေးအပ်လာသော ထောက်ပံ့ငွေများ

- ပြည်နယ်များသို့ အဓိက
ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် ဗဟိုအစိုးရမှ
အသုံးစရိတ်ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့ခြင်း
 - လူတစ်ဦးချင်းစီအတွက် များသည့်နှုန်း
 - လိုအပ်ချက်များပေါ်မူတည်၍
သတ်မှတ်သည့်နှုန်း

အခွန်ဝင်ငွေခွဲဝေခြင်း နှင့် တန်းတူညီမျှစေခြင်း

အခွန်ဝင်ငွေကောက်ခံခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများကို ပြည်နယ်အစိုးရများ သို့ လွှဲပြောင်းပေးခြင်း၊ ဥပမာ -
ကိုယ်ပိုင်ဝင်ငွေခွန်၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဝင်ငွေခွန်၊ အရောင်းအဝယ်ခွန်

- နိုင်ငံတော်မှ အခွန်ဝင်ငွေကောက်ခံမှုများနှင့်နှိုင်းထား
- ပြည်နယ်အသီးသီး၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ မညီမျှမှုများအတွက် အလားလှာကောင်းများ

ဗဟိုမှချွန်ကိုင်ထားသော အခွန်ဝင်ငွေကောက်ခံခြင်း ပြည်နယ်များသို့ ပြန်လည် ဝေငှသည့် ဝေစု (ရင်းမြစ်ပေါ်မူတည်သည့်
ဝင်ငွေခွဲဝေခြင်း)

- အခွန်အမျိုးမျိုးအတွက် ဘုံအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်
- လိုအပ်သော အပိုတန်းတူညီမျှစေရန်ပေးချေသည့်ငွေ။

ဗဟိုမှချွန်ကိုင်ထားသော အခွန်ဝင်ငွေကောက်ခံခြင်း ပြည်နယ်များသို့ လူတစ်ဦးချင်းစီအလိုက် ညီတူမျှတူ သတ်မှတ်ထားသည့် ဝေစု

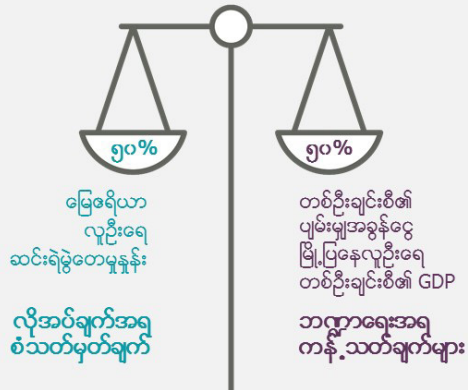
- လူတစ်ဦးချင်းစီအလိုက် ပျမ်းမျှဝင်ငွေများကို နိုင်ငံတစ်ဝှမ်း၏ ပျမ်းမျှ စံသတ်မှတ်ချက်နှင့် ညီမျှစေသည့်။
- အခွန်အမျိုးမျိုးအတွက် ဘုံသုံးအဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ချက်

အထွေထွေ ထောက်ပံ့ငွေ

အထွေထွေထောက်ပံ့ငွေ။

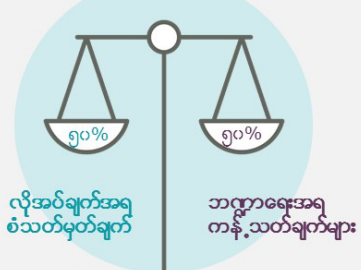
လိုအပ်ချက်နှင့်
ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာစွမ်းရည်
ပေါ်မူတည်၍
ဝင်ငွေလွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်း။
၂၀၁၅-၂၀၁၆ မှစတင်သုံးစွဲသည့်
ပုံသေနည်း

ဖြန့်ဝေခြင်းပုံသေနည်း (ချိန်ညှိခြင်း):

လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ဖြန့်ဝေခြင်းပုံသေနည်း (ချိန်ညှိခြင်း):

- အထွေထွေထောက်ပံ့ငွေ
- ယခင်က "လိုအပ်ချက်" ဟုခေါ်
 - ၂၀၁၅-၂၀၁၆ မှစ၍ ပုံသေနည်းအခြေခံ တိုးပွားလာသည့် ဗမာ့ကဝေ တွင်သာ ပုံသေနည်းအသုံးပြု
 - မြေဧရိယာ/လူဦးရေ/ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှုန်း တိုင်းအသုံးပြုနိုင်ခြင်းနယ်တို့ ခွဲဝေပေးရမည့် ထောက်ပံ့ငွေအစုကို ဖော်ပြထားသည်။
 - လိုအပ်ချက်ပေါ်မူတည်သည့် စံသတ်မှတ်ချက်
 - ဘဏ္ဍာရေးကန့်သတ်ချက်များမူတည်သည့် စံသတ်မှတ်ချက်
 - ဝင်ငွေခွဲဝေခြင်းဆိုင်ရာ ဖော်ပြချက်များ
 - အသုံးပြုသည့် စံသတ်မှတ်ချက်များ
 - လိုအပ်ချက်ပေါ်မူတည်သည့် စံသတ်မှတ်ချက်
 - မြေဧရိယာ/လူဦးရေ
 - မြေဧရိယာ/လူဦးရေ/ဆင်းရဲမွဲတေမှုနှုန်း
 - မြေဧရိယာ/လူဦးရေ/နယ်မြေအကျယ်အဝန်း
 - ဘဏ္ဍာရေးကန့်သတ်ချက်များပေါ်မူတည်သည့် စံသတ်မှတ်ချက်
 - မြေဧရိယာ/လူဦးရေ/လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ ငွေစိစိ
 - မြေဧရိယာ/လူဦးရေ/မြို့ပြနေလူဦးရေ
 - မြေဧရိယာ/လူဦးရေ/မြို့ပြနေလူဦးရေ အခွန်ငွေထောက်ပံ့ရေးမှု ညီတူညီမျှချိန်ညှိခြင်း
 - တန်ဖိုးထားမှုများ တိုင်းတာဆောင်ရွက်ပေးခြင်း

အထွေထွေထောက်ပံ့ငွေ ဖြန့်ဝေခြင်း

- ယခင်က အထွေထွေထောက်ပံ့ငွေများလွှဲပြောင်းပေးခြင်းကို " လိုငွေထောက်ပံ့ခြင်း" ဟုမှတ်ယူခဲ့ကြပါသည်။
 - တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်တို့၏ နှစ်အလိုက်ဘက်ဂျာနယ်တွင်သွင်းခြင်းကို ပြည်ထောင်စုအစိုးရမှသုံးသပ်စိစစ်ပြီး တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်တစ်ခုချင်းစီအတွက် စနစ်မရှိသည့် ပမာဏကို Offset လုပ်မည်ဆိုတာကို ဆုံးဖြတ်ပါသည်။
- ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ်မှစ၍ ပုံသေနည်းအခြေခံသည့် နည်းလမ်းကို ထည့်သွင်းခဲ့သည်။
 - ၂၀၁၅/၂၀၁၆ တွင် အသုံးပြုသော စံသတ်မှတ်ချက်
 - တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်တို့၏လူဦးရေ၊ ဆင်းရဲမှုညွှန်းကိန်းနှင့် လူတစ်ဦးချင်းစီ၏ပျမ်းမျှ ဂျီဒီပီ
- ၂၀၁၆-၂၀၁၇ တွင်ထပ်မံဖြည့်စွက်လိုက်သော စံသတ်မှတ်ချက်များ
 - တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ၏ မြေဧရိယာ၊ စုစုပေါင်း လူဦးရေထဲမှ မြို့ပြနေလူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း၊ လူဦးချင်းစီမှ ပျမ်းမျှအချိန်ခွင့်ကောက်ခံရရှိမှု
- ထိုပုံသေနည်းကို အထွေထွေထောက်ပံ့ရန် နှစ်တိုးပမာဏတွက်ချက်ရာတွင်သာ အသုံးပြုသည်။

အထွေထွေထောက်ပံ့ငွေ ဖြန့်ဝေခြင်း

- လူတစ်ဦးချင်းစီမှကောက်ခံရရှိသည့်ပျမ်းမျှဝင်ငွေသည် တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များအကြား ကျယ်ပြန့်သော ကွာဟမှုများရှိနေ
 - ထိုတိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်တို့၏ လိုအပ်ချက် သို့ ဘဏ္ဍာရေးအရ ဝင်ငွေရရှိရန် လုပ်နိုင်စွမ်းချင်ကြောင့် မဟုတ်ချေ။
- လူဦးရေနှင့်ဆင်းရဲမှုညွှန်းကိန်းဆိုင်ရာတို့ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင်ပင် ဝင်ငွေရရှိမှုနှင့် အသုံးစရိတ်တို့တွင် ကြားနားမှုများရှိနိုင်သည်။
- လူဦးရေမြင့်မားပြီး ဆင်းရဲမှုညွှန်းကိန်းလည်း များသော တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များတွင် ဝင်ငွေရရှိမှုနှင့် အသုံးစရိတ်များ နည်းပါးနေနိုင်သည်။
- လိုအပ်ချက်ညွှန်းကိန်း ၂ ခုနှင့် ဝင်ငွေ၊ အသုံးစရိတ်တို့မှာ ပတ်သက်ဆက်နွယ်နေခြင်းများမရှိပါ။
- တိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပြည်နယ်များအလိုက် လူတစ်ဦးချင်းမှကောက်ခံရရှိသည့် စုစုပေါင်းဝင်ငွေသည် ကြီးမားသော ကွာဟချက်များရှိနေသည်။

အဓိက အကြောင်းအရာ အနှစ်ချုပ်

- ဖက်ဒရယ်စနစ်တစ်ခုတွင် တန်းတူညီမျှစေခြင်း equalization ၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ တိုင်း၊ ပြည်နယ်အဆင့်များရှိ အစိုးရများမှ နှိုင်းယှဉ်နိုင်သော သင့်တင့်သည့် အခွန်နှုန်းထားများ ကောက်ခံခြင်းဖြင့် သင့်တင့်သည် လူထုဝန်ဆောင်မှုများ ပေးစွမ်းနိုင်စေရန် ဖြစ်သည်။
- မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဖတူညီသောဘဏ္ဍာငွေကြေးလွှဲပို့ခြင်းများမှာ ရပ်ရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရန်ပုံငွေ၊ အခွန်ငွေ (စီးပွားရေးနှင့် အထူးကုန်စည်များရောင်းရာ အခွန်ငွေများ၊ ဝင်ငွေခွန်နှင့် စည်းကြပ်ခွန်) နှင့် အထွေထွေ ထောက်ပံ့ငွေများ ဖြစ်သည်။
- မြန်မာနိုင်ငံရှိ ဝင်ငွေခွဲဝေခြင်းသည် ရင်းမြစ်အခြေခံသောကြောင့် တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်များတွင် ဘဏ္ဍာရေးအရ ကွာဟချက် ဖွဲ့များစေသည်။
- မူအားဖြင့် အထွေထွေထောက်ပံ့ငွေကို ဘဏ္ဍာရေးအရ ကွာဟချက်များကို ထိန်းညှိမှုအစရှိအတွက် အသုံးပြုနိုင်သည်။ သို့သော် လက်တွေ့တွင် ထိုကဲ့သို့ လုပ်ဆောင်၍ မရပါ။ ထို့ကြောင့်လည်း မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဘဏ္ဍာရေးအရ ကွာဟချက်များ အများအပြားကျွန်ရှိနေသေးခြင်း ဖြစ်သည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

- အဆင့် ၁ ထောက်ပံ့ငွေနှင့် လွှဲပြောင်းငွေ အကြောင်းအရာကို ပြန်လည် သုံးသပ်ပေးပါရန်။
- အဆင့် ၂ အုပ်စုဖွဲ့ ဆွေးနွေးခြင်း (၁၅ မိနစ်) တန်းတူညီမျှ ဖြစ်စေသောစနစ်အား အကောင် အထည်ဖော်ရာတွင် ဝင်ငွေများသော ပြည်နယ်များမှ ယူ၍ ဝင်ငွေနည်းသော ပြည်နယ်များသို့ ထောက်ပံ့သင့်ပါသလား။
- အဆင့် ၃ အုပ်စုအလိုက် ပြန်လည်တင်ပြခြင်း (၁၀ မိနစ်) ကိုယ်စားဆွေးနွေးမည့် တစ်ယောက်ကို ရွေးချယ် ပေးပါရန်။
